

ЗОРНИЦА

СЕДМИЧЕНЪ ВЪСТНИКЪ.

Зорница ся издава всякой Четвъртъкъ. Цѣна-та за еднъ годинъ е едно бѣло меджидіе и половина, а за шесть мѣсеца три четвърти отъ бѣло меджидіе. Спомоществованія-та трѣбва всякога да сѣ прѣдплатены и да сѣ испращатъ въ полицѣ, въ групѣ, или въ почтенскы тѣмбры (пулове), Пѣмскы, Прусскы, Русскы и Францускы, на Редакторъ-тъ у Американъ Ханъ въ Цариградъ. Извѣстія сѣ вмѣстятъ по 2 гр. на редъ-тъ.

Година 3.

ЦАРИГРАДЪ, ЧЕТВЪРТЪКЪ, 22 ЮНІЙ 1878.

Брой 25.

ИЗВѢСТІЕ.

Извѣстиямы на онѣзи отъ спомоществователи-тъ си които ни сѣ прѣдплатили само за 6 мѣсеци че врѣме-то на тѣхны-тъ спомоществованія сѣ свршва на край-тъ на Юнѣ, и че нѣй не ще можемъ да имъ пращамъ вѣстници-тъ имъ слѣдъ това врѣме ако не ни прѣдплатятъ и за други-тъ 6 мѣсеци на годинъ-тъ.

Цѣна-та за 6-тъ мѣсеци ще бѣде три четвърти отъ бѣло меджидіе. Кайме не ни е пріето.

ИСТОРИЯ-ТА НА ЕВРЕЙСКИЙ КАНОНЪ.

Поетически-тъ книги.

Мысли-тъ и чувствованія-та на единъ народъ сѣ изразяватъ най-напрѣдъ чрѣзъ поезіѣ-тъ; и понеже поезія-та възбужда възвышенны чувства и дълбоки мысли, то не е чудно че нѣкои отъ боговдѣхновенны-тъ Еврейскы писатели сѣ писали въ поезіѣ.

Поезія-та на Еврейскы-тъ писатели може да сѣ раздѣли на двѣ главны отдѣленія. Въ първо-то отдѣленіе намѣрвамы поезіѣ-тъ, която, подбудена отъ разны-тъ промѣненія въ животь-тъ на лица и на народы, извира отъ едно развѣлнувано сѣрдце и изражава извѣрденны-тъ му опытности. Това отдѣленіе състои 1) отъ богохвалебны пѣсни за поменъ на голѣмы побѣды и на частны и народны избавленія; 2) отъ плачове по поводъ на частны и народны бѣдствія; и 3) отъ молитвы. Този видъ поезія е чисто народенъ и държп главно мѣсто въ Еврейскъ-тъ пиесменность.

Въ второ-то отдѣленіе сѣ намѣрва поезія-та въ коѣкото поетъ-тъ не желае толкова да искаже свои-тъ си мысли и чувства, колкото да съобщы свое-то знаніе и своѣ-тъ опытность на други-тъ. Този видъ поезія е по-обмысленъ отъ други-тъ и изысква по-мирны врѣмена за развитіе-то си. По происхождение-то сѣ тѣзи поезія не е толкова самородна, и слѣдователно тя е по-искусвенна. Тя не сѣ ражда въ бурны но въ тихы врѣмена, и най-вече сѣ развива тогава когато народъ-тъ сѣ прѣдава на мирны размышленія.

Главны-тъ качества, които отличаватъ Еврейскъ-тъ поезіѣ, сѣ украсенъ и възвышенъ стиль, дългы израженія, и нѣкои особености въ стихосложеніе-то; и главны-тъ ѣ прѣвсходства състоятъ въ това, че тя сѣ занимава съ най-величественны прѣдмѣты, изражава най-драгоцѣнны истинны, и възбужда най-чисты душевны чувства. Разны-тъ поэтически книги ще разгледамы по-слѣдъ.

Какъ сѣ удѣляли до сега книги-тъ на В. Завѣтъ.

За начинъ-тъ по коѣкото сѣ сѣ упазили книги-тъ на В. Завѣтъ до врѣме-то на Ездра и Нееміѣ нѣма подробны свѣдѣнія. Книгы-тъ на законъ-тъ сѣ были поставены съ ковчегъ-тъ на завѣтъ-тъ въ

скыніѣ-тъ и тамъ тѣ сѣ сѣ пазили прѣзъ врѣме-то когато Еврей-тъ сѣ скытали изъ пустыніѣ-тъ. Послѣ тѣ сѣ были пазены въ Иерусалимъ. (Второз. 31; 25, 26. I. Нав. 24; 26. I Цар. 10; 25.) Въ сѣщото святилище сѣ сѣ пазили разны-тъ исторически и пророческы книги отъ врѣме-то на I. Навина до Давида. Когато сѣ съградилъ Соломоновъ-тъ храмъ Соломонъ положилъ въ него най-стары-тъ книги и собствены-тъ си съчиненія, 4 Цар. 22; 8. Иса. 34; 16. Вефкой царъ е былъ длѣженъ да държп за свое употребленіе единъ прѣписъ на Моисеевъ-тъ законъ, (Втор. 17; 18) на коѣкото книга-та сѣ е съхранявала съ особеннѣ грѣжѣ въ святилище-то, дѣто Хелкія, великій-тъ священникъ ѣж намѣрилъ въ царуваніе-то на Осіѣж, 4 Цар. 22; 8. Несъмнѣнно пророци-тъ, князеве-тъ, священники-тъ и други благочестивы Иудей сѣ имали за себе си прѣписы, а самы-тъ первообразны книги сѣ сѣ съхранявали като нѣщо свято въ нѣкое свято мѣсто. Знаемъ че писанія-та на Исаяѣж сѣ сѣ съхранявали въ нѣкое такова мѣсто, дѣто Иеремія е можалъ да ги прочита, защото той често привождѣ по нѣщо изъ тѣхъ. Такожде знаемъ че пророчества-та Иереміевы сѣ сѣ пазили вѣгдѣ, дѣто Даніилъ е можалъ да сѣ ползува отъ тѣхъ.

Споредъ едно прѣданіе у Еврей-тъ, около петдесетъ години слѣдъ възобновленіе-то на храмъ-тъ, Ездра, съ помощъ-тъ на нѣкои членове на съборище-то, събралъ священны-тъ писанія, и ги наредилъ въ едно тѣло. Народны-тъ прѣданія, ако и да сѣ много отъ тѣхъ прѣувеличены, то пакъ съдържатъ нѣщо истинно. Ездра и помощници-тъ му прѣдприели да въздигнѣтъ пакъ богодѣржавіе-то на старъ-тъ му основѣ, именно, на Моисеевъ-тъ законъ и на божественны-тъ постановленія. Тѣ сѣ знала че народъ-тъ имъ е былъ угнетенъ въ Вавилонскы-тъ плѣнѣ, защото бѣ прѣтѣшилъ Моисеевъ-тъ законъ, и за това тѣ сѣ погрѣжили да съберѣтъ дадены-тъ на бащы-тъ имъ боговдѣхновенны писанія въ единъ книгъ, за да може тя да освѣтѣва правый пѣтъ на сънародники-тъ имъ. Тѣзи книги, слѣдъ като сѣ были събраны отъ Божіи-тъ служители въ едно тѣло, благоговѣніе-то на Иудей-тъ къмъ священны-тъ си книги бы ги направило да ги пазятъ вѣрно.

За точно-то врѣме, въ което канонъ-тъ на В. Завѣтъ е былъ склученъ, нѣй не можемъ да говоримъ положително. Еврей-тъ въобще утвърдяватъ че той е былъ исполненъ въ врѣме-то на Ездра и на помощници-тъ му. Явно е че книги-тъ на В. Завѣтъ, тѣй както ги имамы днесъ, сѣ были събраны и распоредены отъ Ездра и сътрудници-тъ му; но, разумѣва сѣ, че нѣй нѣмамы право да кажемъ че канонъ-тъ сѣ е склучилъ тѣкмо по онова врѣме. Иосифъ, Иудейскы исто-

рикъ, утвърдява че между священны-тъ списанія на Иудейскы-тъ народъ, "кото праведно сѣ вѣрватъ за божественны," никака книга не сѣ счита за священнѣ, която е писана слѣдъ царуваніе-то на Артаксеркса, Кееркеовый сынъ, въ чіе-то врѣме Ездра възведе Иудей-тъ, защото подиръ тѣзи эпохѣ "нѣмаше единъ редовенъ редъ пророцы." Истина е че не можемъ точно и положително да опрѣдѣлимъ кога сѣ е склучилъ канонъ-тъ на В. Завѣтъ, но нѣй знаемъ че настоящы-тъ Еврейскы канонъ състои отъ сѣщы-тъ книги, които сѣ съставляли стары-тъ Еврейскы канонъ, и за коѣкото Исусъ Христосъ е утвърдявалъ че ематъ божественнѣ власть, и слѣдователно довѣріе-то ни въ тѣхъ стои на здравѣ основѣ.

Каталози-тъ на двама церковны отцы, Оригенъ и Иеромъ, които сѣ черпили свѣдѣнія-та си отъ нѣкои учены Еврей, потвърдяватъ че книги-тъ които съставлятъ канонъ-тъ на настоящъ-тъ Еврейскъ Библиѣж сѣ сѣщы-тъ онѣзи книги, които Еврей-тъ още отъ начало сѣ пріемли за боговдѣхновенны. Апокрифическы-тъ книги на В. Завѣтъ сѣ были включены въ прѣводъ-тъ на седмдесятъ-тъ Александрійскы прѣводители, но Еврей-тъ въ Палестинѣ никога не сѣ ги пріемали за священны книги.

БЛАГОЧЕСТИЕ И МѢЖЕСТВО.

2.

Въ послѣдній-тъ си членъ доказахмы че истинно-то благочестіе е благопріятно къмъ развитіе-то на тѣлесны-тъ ии сплы; то обаче не е задоволено съ развитіе-то само на тѣзи сплы. Негова-та цѣль е да развѣе и умственны-тъ сплы. Всичкы-тъ челоѣци уважаватъ умственно-то прѣвсходство и мнозина въ днешно врѣме прѣзиратъ благочестіе-то, защото го считатъ за противно на распространіе-то на знаніе-то и на развитіе-то на умственны-тъ сплы. Споредъ тѣхного мнѣніе, благочестіе-то угнетѣва умъ-тъ, противостои на дѣйствиѣ-та му, погува свободѣ-тъ му, и принуждава онзи коѣкото го пріематъ да станѣтъ иликоумны и фанатицы. Тѣ сѣ на мнѣніе че невѣжество-то е майка на благочестіе-то и че суевѣріе-то е неговъ водачъ, и че слѣдователно онѣзи които ставатъ благоестивы трѣбва да сѣ противни на просѣщеніе-то на народъ-тъ, и на изслѣдванія-та и на свободно-то разискваніе на мѣго научны въпросы, които всякой вѣкѣ прѣдстаѣ.

Нѣй пріемамъ че всякакъвъ видъ робство разслабва алы-тъ на челоѣка, и ако благочестіе-то истиннѣ поробва умъ-тъ така щото той д не може да дѣйствува свободно въ свои-тъ изслѣдванія и разискванія, аксто поставя своеволны границы и запрѣва на умъ-тъ да прѣмине задъ тѣхъ, ко то прѣдстаѣ ученія на умъ-тъ и сека отъ него да ги

пріеме безъ разискванія и безъ доказателство, тогава обвиненіѣ-та противъ него щѣхъ да бѣждѣтъ добръ основаны.

Нѣй пріемамы още че мнозина въ и-ме-то на благочестіе-то сѣ сѣ опитали да управятъ всичко това. Жално е че Христова-та Церква въ минѣлы-тъ вѣкове често сѣ е показвала противна на народно-то просѣщеніе и на научны-тъ изслѣдванія. Мнозина безъ съмнѣніе сѣ мыслили че правятъ услужъ на Бога като сѣ обявляли естествоиспытатели-тъ за безбожники, философи-тъ за невѣрники и тѣхны-тъ ученія за діаволскы. Нѣкои отъ ученія-та имъ сѣ были напестникъ шѣкы и вредителны, но Церква-та не е внимавала вышѣкы да различава истинно-то отъ лѣжовно-то и свои-тъ погрѣшнымы тѣлкованія на Слово-то Божіе отъ само-то Слово. Трѣбва да пріемемъ че всички-тъ клонове на Христіанскъ-тъ Церквѣж по нѣкога сѣ были твърдѣ расположены да сѣ придържатъ о старото, было то лѣжливо или истинно, и да противостоѣтъ на всяко ново нѣщо, было то истинно или лѣжливо, и така Церква-та е противостоѣла на истинскы-тъ напрѣдѣкъ, и въ това отношеніе тя е была противникъ на умственно-то развитіе. Отъ това не слѣдва обаче че истинно-то благочестіе е противно на умственны напрѣдѣкъ. То състои въ съобразуваніе-то съ волѣ-тъ на Бога както тя сѣ открыва въ негово-то Слово, и ако негово-то Слово не е противно на распространіе-то на знаніе-то и на развитіе-то на умственны-тъ сплы на челоѣка, тогава нѣй трѣбва да заключимъ че ако Церква-та, чрѣзъ еднѣ неблагоприятнѣ ревность, по нѣкога и да е противостоѣла на умственны напрѣдѣкъ, истинно-то благочестіе не е неблагоприятно къмъ него. Трѣбва да кажемъ още че когато разгледамы исторіѣ-тъ на Христіанскъ-тъ Церквѣж отъ начало-то, нѣй трѣбва да заключимъ че вопрѣкы всички-тъ ѣ несъвършенства и прѣдрасѣждѣцы, тя е была една отъ най-добры-тъ защитницы и двигатели на истинскы-тъ умственъ напрѣдѣкъ. Имало е врѣмена когато Церква-та сама е запазила въ нѣдро-то си плодове-тъ на минѣлы-тъ цивилизаціи, и сѣме-то отъ което още по-славна цивилизаціѣ трѣбваше да произлѣзе.

Но сека сѣ повърнемъ на въпросъ-тъ дали истинно-то благочестіе е противно на умственно-то развитіе. Разумно ли е да прѣдполагамы че Богъ, коѣкото е създалъ умъ-тъ, бы го угнетѣвалъ? Богъ, коѣкото го е надарилъ съ такыва чудесны сплы, бы ли му запрѣтилъ да не ги упражнява? Богъ, коѣкото е създалъ вещественны-тъ свѣтъ, бы ли запрѣтилъ негово-то изслѣдваніе? Нѣй трѣбва да заключимъ че понеже Богъ е далъ на челоѣка умственны сплы, той му ги е далъ нарочно за да сѣ употребяватъ; че по нѣже тѣзи сплы сѣ способны за такова безкрайно развитіе, тѣ сѣ были назначены

отъ Бога да ся развѣдѣтъ; и че пожеже той е създалъ толкова много нѣща които служатъ да ся изслѣдватъ, той ги е създалъ за да ся изслѣдватъ. И когато разгледамы негово-то Слово, ний нѣдѣ не намирамы въ него нѣкожъ заповѣдь, която да запрѣтѣва пълно-то упражненіе на всякы-тѣ ни умственны силы. Богъ въ Слово-то ся ны насърдчава да изучавамы небеса-та, които сж негово ржктвореніе. Той заповѣдва на чловѣцы-тѣ чрѣзъ апостоль-тѣ си да испытуватъ венчко и да държѣтъ добро-то. Богъ е пратилъ Сына си на свѣта не да поробва умове-тѣ на чловѣцы-тѣ, но да ги освободи отъ тѣхны-тѣ заблужденія, еувѣрія и похоти. Нечестіе-то поробва чловѣцы-тѣ, но истинно-то благочестіе ги освобождава. Онѣзи умове сж навѣрно свободни, които можѣтъ да дѣйствуватъ споредъ законы-тѣ на естество-то си, по най-дѣйствителенъ начинъ и за най-высокѣ-тѣ цѣль. Въплъ отъ това, нѣма истинска свобода. Всякой другъ видъ свобода е само една форма на робство; и тѣзи свобода ся придобыва чрезъ истинно-то благочестіе и само чрѣзъ него. Умъ-тѣ на оново, който ся намира подъ тиранство-то на гордость-тѣ или е подчиненъ на похоть-тѣ, свободенъ ли е? Онзи чловѣкъ, който вынжгы ся възбужда отъ чрѣзмѣрно славолубіе или отъ ненасытно сребролюбіе, свободенъ ли е? Единъ по-злостастенъ робъ отъ него никога не е работилъ на поле-то. Чловѣци-тѣ сж надарени съ разумъ, но често нѣкоя низка страсть ги принуждава да направятъ онова което разумъ-тѣ имъ осжда, и отъ това по-тежко робство нѣма. Чловѣци-тѣ сж надарени съ высокы нравственны качества, но при все това тѣ често, побудени отъ нѣкожъ страсть като похоть за богатство или блѣж, злоупотрѣбятъ тѣзи качества. Богъ, чрѣзъ Евангеліе-то на Сына си, ся старае да освободи умове-тѣ на чловѣцы-тѣ отъ всякаквѣ видъ низкы страсти — гордость, ненависть, себелюбіе, — които като тираны угнетяватъ и унижаютъ умъ-тѣ. Той желае да повърне на душѣ-тѣ истиннѣ-тѣ свободѣ, чрѣзъ кождо-то ты може да дѣйствува свободно, споредъ законы-тѣ на естество-то си, за най-высокѣ-тѣ цѣль, и слѣдовательно истинно-то благочестіе е въ най-высокѣ-тѣ степенъ благоприятно къмъ умственно-то развитіе.

Благочестіе-то прѣдставя на умъ-тѣ най-великы-тѣ прѣдмѣты. То води умъ-тѣ назадъ до начало-то на врѣме-то, когато Богъ е положилъ основѣ-тѣ на земь-тѣ, и на прѣдъ до тогава когато не ще има врѣме вече. То издига умъ-тѣ надъ малкы-тѣ грыжы и смущенія и надъ кратковрѣменны-тѣ радости и скѣрби на настоящий-тѣ животь, така щото то може съ удовлетвіе да изслѣдва развитіе-то на чудесно-то Божіе Провидѣніе въ минялы-тѣ вѣкове, и да наблюдава славно-то исполненіе на обѣщанія-та му въ бѣдѣ-то. То не оставя умъ-тѣ да ся занимава исключительно съ измѣненія-та на врѣменно-то, но го побужда да ся занимава съ неизмѣняемость-тѣ на вѣчно-то. То заповѣдва на чловѣцы-тѣ да не ся задовольватъ съ несвѣршенства-та на прѣдѣлно-то, но да търсятъ, като нѣщо най-достойно за тѣхны-тѣ старанія, свѣршенства-та на Безпрѣдѣльнаго. То обрѣща мысли-тѣ на чловѣцы-тѣ отъ врѣменно-то къмъ вѣчно-то, и отъ създание-то къмъ Създатель-тѣ.

Чудно е да слушама хора, които иматъ твърдѣ малкы понятія, и на които най-высока-та надежда е да придобѣжѣтъ нѣкол-

ко стотины увраты земь или нѣколко хилыды лиры, да говорятъ за плиткоуміе-то на онѣзи Христіаны, които съ увѣренность очакватъ едно наслѣдіе нетлѣнно, неизмѣняемо и вѣчно, и което съдържа не само земны но и небесны съкровища. Чудно е да слушама онѣзи, които ся трудятъ да постигнѣтъ нѣкой чинъ, който ще трае само нѣколко годны, да говорятъ за кжеогледіе-то на онѣзи Христіаны, които тихо очакватъ, чрѣзъ несказанны-тѣ благодать Христовѣ, да ся възвысятъ прѣдъ Бога за да царуватъ съ него во вѣки вѣковѣ. Чудно е да слушама тѣзи на които идеитѣ за гражданскы-тѣ законы и за управленіе-то ся влѣжѣтъ твърдѣ много само отъ личны и народны побужденія, да говорятъ за фанатичество-то на онѣзи религіи, която води чловѣцы-тѣ да зематъ въ вниманіе повече отъ велико друго нѣщо вѣчны-тѣ начала на истиннѣ-тѣ и на правдѣ-тѣ.

Сега, ний желаемъ да попытамы, какъ може умъ-тѣ да стане навѣрно великъ? Може ли той да стане такъвъ чрѣзъ ограничаваніе-то на зрѣніе-то му върху кратковрѣменны-тѣ земны прѣдмѣты, и чрѣзъ съсредоточваніе-то на мысли-тѣ му върху тлѣнно-то? Не, никакъ; умъ-тѣ може да стане навѣрно великъ, югато ся занимава съ великы прѣдмѣты, които може да произведѣтъ великы идеи. Идеи-тѣ сж прилична-та храна за умъ-тѣ, и послѣдній-тѣ въ развитіе-то ии ще съотвѣтствува на идеи-тѣ съ които ся питае. Истина е че той може да съсредоточава вниманіе-то си върху малкы нѣща, и така да развѣе единъ чудеснѣ умственнѣ остротѣ, но умственна-та острота не съставлява истинно-то умственно величіе. Вѣра-та, по голѣмнѣ-тѣ на прѣдмѣты-тѣ които прѣдставя на чловѣчскы-тѣ умъ, най-добрѣ може да развѣе най-голѣмы-тѣ му силы; а безвѣріе-то, което ограничава умъ-тѣ въ земны-тѣ нѣща, клони да ограничи и да ослаби пълно-то дѣйствіе на силы-тѣ му.

Никога божественно-то естество на Христіанство-то не ся чувствовало толкова силно колкото въ врѣме на скѣрби. Тогава то става единъ пріятель; да, единъ силенъ пріятель и една необходима подпорка. Тогава и Св. Писаніе яцѣни най-много. Тогава ний припознавамы стойность-тѣ на ученія-та му, югато по-на прѣдъ смы ги прѣнебрегавали или прѣзирали. То става като лама-та въ вагонъ-тѣ, която гори но безъ да ся цѣни или да ся заблѣжѣва свѣтлина-та и, додѣто дневна-та свѣтлина трае; но щомъ влѣземъ въ единъ тунелъ (подземнѣ пѣть) или ношна-та темна настане, тя придобыва тутакси единъ особно оцѣненіе. Да, при страданія-тѣ които смы наслѣдили, по причинѣ и грѣхъ-тѣ, една отъ много-то добринъ на Христіанство-то е че то олекчава ѣдствіа-та ни, и даже ги прави да спогагѣтъ за вѣчнѣ-тѣ ни ползѣ и утѣшніе. Любовь-та Божія, която вынжгы призаляя отъ едно сѣрдечно вѣрваніе въ Евангеліе-то, лишавя змѣжъ-тѣ отъ жало-то и, и прѣобрѣща отровѣ-тѣ и въ лѣкъ. Св. Писаніе ни открыва една важнѣ тайнѣ като ны учи да олекчавамы свои-тѣ тежкы мѣжы и трудове чрѣзъ обрѣщаніе-то на погледы-тѣ а къмъ безконечно-то блаженство пріятельно за людіе-тѣ Божіи.

Отъ най-дѣлбокѣ-тѣ безднѣ има пѣть за най-възвышеннѣ-тѣ высотѣ.

УРАНЪ.

Планета-та Уранъ е открыва на 1781 отъ Скрь В. Хершела, и поныкога тя е паричала "Хершелъ," но общепотрѣбительно-то и име сега е Уранъ. Тя е виждала много пѣти отъ астрономы-тѣ прѣди Хершелъ да открыве движенія-та и да иж познае за единъ планетѣ, но нейны-тѣ движенія надъ небеса-та сж были толкова медленны щото тѣ не сж ся познавали лесно, и тя е была записана отъ астрономъ-тѣ Лемоніе, който иж наблюдавалъ 11 пѣти, като единъ недвижимѣ звѣздѣ. Тя е твърдѣ малка звѣзда и казва ся че има единъ блѣднѣ блѣ-сикавѣ краскѣ, и че е невидима съ просто око освѣнъ въ единъ твърдѣ яснѣ ношъ въ отелтвѣ-то на луна-тѣ. Хершелъ иж открывлъ като правялъ систематически наблюденія на небеса-та, и въ начало-то иж мыслилъ да е една комета, но по-послѣднѣ-тѣ му наблюденія го увѣрили че е планета.

Тѣзи планета е почти два пѣти подалечъ отъ слънце-то колкото Сатурнъ, понеже срѣдно-то отстояніе на орбитѣ-тѣ и отъ слънце-то е вѣроятно повече отъ 1,750,000,000 мили. За да извърши свое-то дълго пѣтуваніе около слънце-то, ней и трѣбватъ около 84 годны или 30,686 отъ нашы-тѣ деноноція. Толкова голѣмо е нейно-то отстояніе отъ слънце-то щото тя пріема само около $\frac{1}{390}$ часть отъ свѣтлинѣ-тѣ и топлинѣ-тѣ които ний пріемамы отъ това свѣтло, но прѣсмѣтнѣло ся е че свѣтлина-та която тя пріема пакъ ще бѣде равна съ свѣтлинѣ-тѣ на 750 отъ нашы-тѣ пълны луны. Діаметръ-тѣ на Уранъ ся прѣсмѣта да е нѣщо повече отъ 33,000 мили и обемъ-тѣ му е 74 пѣти по-голѣмъ отъ обемъ-тѣ на земь-тѣ. Плотность-та му е по-голѣма отъ онѣзи на Сатурна, но тя е само $\frac{1}{100}$ часть отъ земнѣ-тѣ плотность, така щото тяжесть-та на Уранъ е само $12\frac{1}{2}$ пѣти по-голѣма отъ тяжесть-тѣ на Земь-тѣ. Ако и да е много по-малка отъ тѣзи двѣ грамадны планеты Юпитера и Сатурна, тя е пакъ по-голѣма отъ съединенѣ-тѣ тяжесть на Меркурія, Венерѣ, Земь-тѣ и Марсѣ.

Уранъ е толкова далечъ отъ насъ щото твърдѣ малко ся знае за него. Знае ся обаче че той има четири спѣтници и ся мысли да има и другы. Скрь В. Хершелъ открывлъ четири и сестра му два, и тѣхно-то свидѣтельство е отъ голѣмѣ важность, ако нѣкои астрономы и да не сж могли да намѣрятъ венчы-тѣ тѣзи спѣтници. Наблюденіе-то на обрѣщаніе-то на Урановы-тѣ спѣтници водн астрономы-тѣ да мыслятъ че ось-та на Уранъ е наведена 76° къмъ площъ-тѣ на орбитѣ-тѣ му (т. е. тя прави единъ жгълъ съ площъ-тѣ на орбитѣ-тѣ му отъ 14°). Одно заблѣжительно нѣщо има за тѣзи спѣтници и то е че тѣ обыкалятъ около планетѣ-тѣ си въ единъ противоположнѣ посокѣ отъ онѣзи въ кождо наша-та луна и спѣтници-тѣ на другы-тѣ планеты ся движатъ. Отъ това ся мысли още че планета-та Уранъ ся върти около ось-тѣ си не отъ западъ къмъ истокъ но отъ истокъ къмъ западъ така щото въ Урановы-тѣ небеса слънце-то пѣгрѣва на западъ а засѣда на истокъ.

И. Х. Х.

Въ Съединены-тѣ Дѣржавы у Америкѣ има 70,000 Недѣльны училища съ 6,000,000 ученицы.

Въ 1877 Съединены-тѣ Дѣржавы сж издали 13,619 исключителны права за разны изобрѣтенія; Германия 6,424; и Англія 5,069.

АТЛАНТИЧЕСКЫЙ-ТѢ МОРСКЫЙ ТЕЛЕГРАФЪ.

Америка днесъ е свързана съ Англія чрѣзъ едно засмолено вѣже, което срѣдѣ-тѣ си има 7 мѣдны жицы за колены отъ каучукъ и увиты въ чинацы врѣви съ 10 желѣзны жицы между тѣхъ. Мѣдъ-та е единъ отъ добры-тѣ проводницы на электричество, и за това жицы-тѣ въ срѣдѣ-тѣ направены отъ този металъ. Тѣ сж обыколены съ каучукъ за да не дѣщатъ водѣ-тѣ до тѣхъ. Калчищата е смолена за да противостои на водѣ-тѣ а желѣзны-тѣ жицы сж гальванизираны за да не посматъ рѣждѣ. Послѣдны служатъ за да крѣпятъ цѣло-то нѣщо венчко това ся казва "электрически скы телеграфъ."

Единъ Американецъ, на име Сайръ Филдъ, е былъ първый-тѣ, който намислѣ да тури такъвъ единъ морскы телеграфъ подъ буйный-тѣ Атлантическы океанъ. Нѣкои чловѣци сж смѣли идеѣ-тѣ му и иж обявили за неправдѣнѣ. Тѣ казвали какъ може едно вѣже, 2,000 мили дълго, да ся спусне единъ корабъ на дѣно-то въ океанъ безъ да ся сжса? То може да ся сжса отъ нѣкои морскы чудовища, но быхъ ударили върху него, и отъ тѣхны-тѣ теченія. Освѣнъ това, най-малѣта дупчица въ каучукъ-тѣ бы поправила цѣло-то нѣщо, и никакво средство бы го поправило. Но сжщый-тѣ наче ся е говоряло противъ Вота и Стіенъ сѣна, и при венчко това първый-тѣ намѣри парнѣ тѣ машинѣ, а вторыи — локомотивъ-тѣ.

На 1854, Г-нъ Филдъ намислѣ тури идеѣ-тѣ си въ дѣйствіе. Той бра нѣкои отъ по-ближны-тѣ си пріятель и сполучи чрѣзъ тѣхъ да обрѣде "единъ Нью-Йоркскѣ, Новѣ-Фундландскы и Лондонскѣ телеграфическѣ Компаніи" която бѣ първый-тѣ двигателъ да сжже два-та материка чрѣзъ единъ скы телеграфъ. Отпослѣ Г-нъ Филдъ тиде въ Англіѣ дѣто събра едно го-мо количество пары и намѣри нѣкои учени мѣжје за извършваніе-то на пріятіе-то си.

Дѣло-то възниквало голѣмѣ капиталъ голѣмы трудове. Първа-та часть съела въ измѣрваніе дѣно-то на море-тѣ единъ пѣть, и въ открываніе каквы стенія и живущи твари има тамъ. То станжло и слѣдъ много трудъ едно вно пространство ся намѣрило ме Ирландіѣ и Новѣ-Фундландіѣ.

Послѣ два-три кораби были пригнѣни, и испратени съ едно вѣже нѣкои хилыды мили дълго, което тѣ почна да турятъ, но то ся сжсало надѣвъ вълны-тѣ и не можало да ся намѣри. Второ опытаніе станжло, но и то сполучило. Прѣдпріемачи-тѣ, обаче, ли рѣшены да надвыжѣтъ мѣжнотѣ. Тѣ испратили третій пѣть корабы, и гато не сполучили пакъ, хора-та чнажи да мыслятъ че планѣ-тѣ ии рѣшительно невѣзможны, но тѣ пакъ были отчаяни. Всяка несполука пакъ казвала нѣкои недостатоцы въ планѣ и въ машинны-тѣ имъ които тѣ поправа.

Наконецъ, на четвъртый-тѣ пѣть тѣ пратили единъ голѣмѣ корабъ снабденъ всички-тѣ потрѣбносты, който слѣдѣ 15-дневно пѣтуваніе сполучилъ да сжже Англіѣ съ Американскы-тѣ брѣвна. Днесъ има вече 4 морскы телеграфы които работятъ между Англіѣ и Америкѣ, и Нью-Йоркскы-тѣ вѣстници съдържатъ почти толкова Европѣ новины колкото Лондонскы-тѣ.

ПОЛИТИЧЕСКИ ПОВИШЫ.

АНГЛО-РУССКО-ТО СПОРАЗУМЪНИЕ.

ДЕБА.

Голѣма разлика има между славно-то Окрѣжно писмо на Лордъ Сализбери и два-та Документа обнародвани въ Глобъ. Ний не искамы да кажемъ за разлика-тъ само въ стилъ-тъ имъ. Ясний-тъ и твърдый-тъ Английскый тонъ на Окрѣжно-то писмо прѣдставя еднѣ голѣмѣ противоположность на Документъ-тъ подписанъ отъ Лордъ Сализбери и Контъ Шувалова. Онѣзи конто въ послѣднѣ-тъ нѣколко мѣсецы сѣ похвалявали дѣятелный-тъ и великодушный-тъ характеръ на Английскѣ-тъ политикѣ характеръ да исповѣдаты сега че сѣ были излъгани. Види ся че Лордъ Бикнсефилдъ ся е открекълъ да тури въ дѣйствиѣ прѣимущества-та, конто бѣше спечелилъ отъ политикѣ-тъ си спрямо Руссїѣ. Каква полза отъ свободно-то разискванїе на Договоръ-тъ на Св. Стефанъ, ако тѣзи свобода не ся употрѣби за добро-то на общы-тъ интересы и на Европейско-то равновѣсїе? Нѣма съмнѣнїе че има твърдѣ добры нѣща въ тѣзи документа. Ний разумѣвамы защо Англия прави прѣговоры за Арменїѣ, и не ся очудвамы на мълчанїе-то ѣ за Сърбїѣ и Черногорѣ. Тѣзи сѣ точки за конто Европа не ся грижи твърдѣ много. Но за Българїѣ работа-та е съвсѣмъ различна. Отъ Документъ-тъ ся види че Англия е имала само еднѣ цѣль прѣдъ видѣ, именно, да раздѣли Българїѣ на двѣ части, отъ конто една-та на сѣверъ отъ Балканъ-тъ да образува едно съвршено независно Княжество, а друга-та на югъ отъ Балканъ-тъ да бѣде полу-независима, съ административнѣ автономїѣ, и съ еднѣ Христїанскы Управитель, назначенъ за 5 или 10 години подъ надзоръ-тъ на Европѣ. Ний исповѣдамы че не можемъ да проумѣемъ практичнѣ-тъ дѣйствителность на това рѣшенїе. Нордъ вече е напомнилъ на Англиѣ за искусственно-то раздѣленїе между Влахїѣ и Молдавїѣ, което ся е поддържало отъ Договоръ-тъ на 1856. При първый-тъ благоприятенъ случай двѣ-тъ Княжества сѣ ся съединили, безъ да е можалъ нѣкой да възбрани съединенїе-то имъ. Руссїя може да докара наскоро едно *сближенїе* между Сѣвернѣ и Южнѣ Българїѣ и да ги съедини. Споредъ този документъ Турцы-тъ трѣба да испразднятъ крѣпости-тъ на Сѣвернѣ Българїѣ, но това не е всичко; тѣхнѣ-тъ войскы трѣба да испразднятъ и Южнѣ Българїѣ. Всякой мысляше че Турція като ся лишава отъ линїѣ-тъ на Дунава и отъ крѣпости-тъ му ще ѣ ся позволи да ся укрѣпи на югъ отъ Балканъ-тъ и да ся направи еднѣ новѣ стратегическѣ границѣ, но съ оттеглянїе-то на войскы-тъ ѣ отъ Румели, пѣть-тъ за Цариградъ и за Провансѣ-тъ остава отворенъ и тѣзи область може да ся нашествува вѣтрѣ въ нѣколко часа. Истина е че Англия ще иска въ Конгресъ-тъ што Султанъ-тъ да има право да праца войскы въ Южнѣ-тъ область въ случай на възстанїе или нашествїе, но онзи който познава исторїѣ-тъ отъ нѣколко години насамъ не може да прїеме това за серїозно нѣщо.

Ний можемъ да направимъ подобны заблѣжкы относительно до Бесарабїѣ. Англия обявлява че нѣкой не е готовъ да поддържа съ орѣжїе исканїя-та на Руманїѣ въ тѣзи нещастнѣ область; но това причина ли е Руманїѣ да ся

напушаты съ еднѣ прѣзрителнѣ скърбѣ? Не бѣше ли Лордъ Сализбери който исповѣда въ окрѣжно-то си писмо че голѣма неправда е за Руманѣ-тъ да имъ ся отнеме Бесарабїя? Ний прїемамы че въпросъ-тъ за тѣзи область не е главенъ, но ако ся позволи на Руссїѣ да владѣе брѣгове-тъ на Дунава, тя ще може тогава да има съобщенїя направо съ Българїѣ. Ако е истина че Англия не ще ся прѣтви на онѣзи членове отъ Договоръ-тъ на Св. Стефанъ върху конто тя не ся е споразумѣла съ Руссїѣ, то става явно че тя напушаты общы-тъ интересы на Европѣ като запазва само свои-тъ.

ТАНЪ.

Едно сравненїе на условїя-та въ новы-тъ Документъ съ възраженїя-та на Договоръ-тъ на Св. Стефанъ подигнѣты отъ Лордъ Сализбери въ Окрѣжно-то му писмо отъ 1-й Априлїя (н. к.) показва че разлика-та между два-та документа не е толкова голѣма колкото нѣкои хора мыслятъ. Отъ петъ-тъ параграфы въ Окрѣжно-то писмо има четири конто Лордъ Сализбери е прїелъ въ Документъ-тъ отъ 30 Маїа (н. к.). Ако е устѣпилъ Бесарабїѣ, Батумъ и Арменскы-тъ крѣпости, и ако е прїелъ протстванїе-то на Българїѣ до Черно-то море, той е придобилъ всичкы-тъ си други исканїя, именно: Българїя да ся намали и да ся раздѣли; устройство-то на Ипиръ и Тесалїѣ да не стане само подъ надзоръ-тъ на Руссїѣ; Цариградъ да не ся отдѣля отъ Грѣцкы-тъ и отъ Албанскы-тъ си области, и наконецъ количество-то на военно-то обезщетенїе да ся разиска въ Конгресъ-тъ и да не ся прѣобрѣща въ земѣ. И така Лордъ Сализбери ще има средства да ся защити ако нѣкои ся мѣчатъ да доказватъ че два-та документа, конто той е подписалъ, сѣ противорѣчуци.

Тогава, Европа може ли да обвинява Англиѣ че е напустила общы-тъ интересы? Въпросъ-тъ прїема че интересы-тъ на Англиѣ въ Источны-тъ работы сѣ различны отъ интересы-тъ на Европѣ; но тѣкмо тука е грѣшка-та. Нека да заблѣжемъ че Лордъ Сализбери въ Окрѣжно-то си писмо никакъ не ся являва като защитникъ на общы и отвлечены права; той само прѣдставя интересы-тъ на свои-тъ си земѣ, благосостоянїе-то на области-тъ включены въ Договоръ-тъ на Св. Стефанъ, и миръ-тъ на Европѣ. Той е мыслялъ четѣзи три нѣща сѣ само едно, и той е ималъ право. Английскы-тъ интересы на Балканскый-тъ Полуостровъ състоѣтъ въ това: да не ся позволява на Руссїѣ да достигне еднѣ день до Срѣдземно-то море като стане Господарка на Турциѣ. Сега, не е ли ясно че пѣть-тъ за Цариградъ може да ся затвори срѣщо Руссїѣ само чрѣзъ въздиганїе-то на силны и благоденствующы области въ Европейскѣ Турциѣ?

Слаба-та страна на Английскѣ-тъ политикѣ въ Документъ-тъ отъ 30 Маїа (н. к.) ни ся види да е въ условїя-та за Арменїѣ. Напушанїе-то на Карсѣ, и особено на Батумъ, е навѣрно една голѣма устѣпка. Види се че Английско-то Правительство нарочно е затворило очы-тъ си за далечнѣ-тъ опасность, а е обѣрижало всичко-то си вниманїе на онова което е близо и належаше. Ний не трѣба обаче да забравямы че Лордъ Сализбери споменува въ този Документъ за опасности-тъ, конто ще произлѣзжѣтъ за населенїе-то въ Азиатскѣ Турциѣ отъ расшироченїе-то на Рускѣ-тъ

границѣ, и обявлява че за напрѣдъ Англия ще има особеннѣ длѣжнosity за запазванїе-то на тѣзи часть отъ Турскѣ-тъ Държавѣ.

Едно още по-важно възраженїе на Документъ-тъ е че въ него Австрийскы-тъ интересы ся замълчаватъ, и ся види че Англия не ще ги подкрѣпи както трѣба въ Конгресъ-тъ.

ЕКО.

Въобще Печать-тъ на Министерскѣ-тъ партїѣ въ Англиѣ ся вижда незадоволенъ отъ Документъ-тъ, който обема Англо-Руско-то споразумѣнїе. *Стандардъ* мысли че Англия не е придобила въ Европѣ нищо повече отъ онова което бы ся устѣпило въ Конгресъ-тъ, а относительно до Азїѣ той вижда важны причины за незадоволенїе. *Палъ Малъ Газетъ* обявлява че малцина Англичани ще прочетжѣтъ Документъ-тъ безъ да ся почувствуватъ значително по-малкы отколкото сѣ ся чувствували прѣди нѣколко дни. *Морнингъ Адвѣртайзъръ* нарича Документъ-тъ едно непрїятно спогожденїе, но ся мѣчи да го защищава. *Дейли Телеграфъ* изражава надеждѣ че Бикнсефилдъ и Сализбери ще извършжѣтъ повече въ Конгресъ-тъ отколкото въ споразумѣнїе-то си съ Руссїѣ. *Таймсъ*, който напоследѣкъ е былъ почти еднѣ Министерскы вѣстникъ, много ся труди да уговорѣи устѣпкы-тъ, конто Руссїя е направила.

Свободолюбивый-тъ Печать въ Английскы-тъ области счита Англо-Руско-то споразумѣнїе като едно пълно оправданїе на Г. Глядетоновѣ-тъ политикѣ. Той поддържа че Лордъ Бикнсефилдъ не само слѣдва програмѣ-тъ на Г. Глядетона въ Источны-тъ работы, но ѣ туря въ дѣйствиѣ по неговый-тъ начинъ.

ПАТРИ.

Въобще ся прїема че Англо-Руско-то споразумѣнїе ще улесни дѣло-то на Конгресъ-тъ, но всякой вижда че то е едно отричанїе на по-прежны-тъ обявленїя на Англиѣ. Защото въ много случаи Англия е обявлявала че тя не ще да ся споразумѣва отдѣлно съ Руссїѣ, но ще настоява да иска што Конгресъ-тъ да бѣде еднѣчкый-тъ сѣдїя на Договоръ-тъ на Св. Стефанъ. Ако сравнимъ условїя-та на споразумѣнїе-то съ възраженїя-та на Лордъ Сализбери-во-то Окрѣжно писмо, ще видимъ че не е Руссїя която прави устѣпки на Англиѣ, но че послѣдня-та ся оттегля отъ първо-то си положенїе.

РУМАНИЯ.

Руманскы-тъ Прѣдставители, ако не ся прїематъ въ Конгресъ-тъ, щѣли да му поднесжѣтъ еднѣ мемоаръ, който съдържалъ слѣдующы-тъ 4 точки:

- 1⁰ Нѣкоя часть отъ Руманскѣ-тъ земѣ да не ся отцѣпва;
- 2⁰ Руска-та войска да нѣма право да минува прѣзъ Руманїѣ както е условено въ 8-й членъ на Договоръ-тъ на Св. Стефанъ;
- 3⁰ Руманїя да завладѣе Делѣ-тъ и Змїйны-тъ Острова;
- 4⁰ Независимость-та на Руманїѣ да ся припознае и земля-та ѣ да стане неутрална подъ общо-то порѣчителство на Силы-тъ.

Относително до въпросъ-тъ за Еврей-тъ Руманско-то Правительство мысли че той не е международенъ но вѣтрѣшенъ, и че то щомъ ся освободи отъ външны-тъ въпросы ще ся погрижи да намѣри нѣкои средства конто да задоволятъ исканїя-та имъ.

ГЪРЦИЯ.

Еднѣ Атинскы вѣстникъ ся оплаква че както на 1856 тѣи и сега Конгресъ-тъ не ще направи нищо за Гърциѣ. Европа, казва той, ся е рѣшила отъ 50 години насамъ да ны държи въ застоично положенїе като не ни дава достаточнѣ земѣ за работанїе, което е съществено-то условїе за вещественно-то развитїе и за величїе-то на еднѣ Държавѣ. Другы-тъ Държавници, като Швейцарїя, Белгїя, Саксонїя, и Данїя, конто иматъ толкова земленно пространство колкото Гърциѣ, участвуватъ въ Европейскѣ-тъ цивилизацїѣ, а ний Гърци-тъ стоимъ оцѣвнѣи отъ неї.

Курїе д' Ориялз отговаря на оплакванїя-та на този вѣстникъ така:

Какво прави Швейцарїя, която нѣма работнѣ земѣ и морета за морскѣ търговїѣ? Тя ся прѣдава на промышленность-тъ, и стоки-тъ конто тя вноса въ Турциѣ, заимѣрѣ, съразмѣрно съ голѣмнѣ-тъ на Англиѣ, надминуватъ стоки-тъ на послѣднѣ-тъ. Какво правяше Венецианска-та Република която имаше по-малко земѣ отъ Гърциѣ? Тя бѣше станжала богата и силна чрѣзъ мореплаванїе-то и търговїѣ-тъ. Но въ Гърциѣ, вмѣсто да слѣдватъ примѣръ-тъ на тѣзи двѣ земѣ, всякой ся занимава съ политикѣ, всякой нека да бѣде Министръ, Посланникъ, прѣдставитель, чиновникъ. Ето защо тамъ нѣма добры пѣтица, нито мостове, нито развито земледѣлїе, нито цвѣтуща промышленность, нито далечно мореплаванїе.

РАЗНЫ ПОВИШЫ.

Отъ Европейскы-тъ вѣстници ся види че Конгресъ-тъ безъ малко щѣлъ да ся разиде когато Лордъ Бикнсефилдъ и Контъ Андраши настоявали што Турско-то Правительство да има право да укрѣпи Балканъ-тъ и да държи войскы по него. Рускы-тъ пълномощници ся отравили до Императоръ-тъ за този въпросъ. Той имъ отговорилъ че прїема Турція да има това право, но съ условїе Софїйскый-тъ Санджакъ да влѣзе въ Сѣвернѣ Българїѣ и въ Южнѣ Българїѣ да нѣма никакъ Турскы войскы.

Конгресъ-тъ държалъ тривида засѣданїя. Въ еднѣ-тъ присѣдствували всичкы-тъ пълномощници, въ другы-тъ пълномощници-тъ на двѣ Държавы, а въ третїй-тъ пълномощници-тъ само на Англиѣ, Руссїѣ и Австриѣ, конто най-много ся интересуватъ въ Источны-тъ работы. Въ засѣданїя-та на послѣднѣ-тъ най-важны-тъ въпроси ся рѣшавали.

Казва ся че въ разискванїя-та на Конгресъ-тъ за область-тъ на Югъ отъ Балканъ-тъ само Рускы-тъ пълномощници ѣк паричали Южнѣ Българїѣ, а другы-тъ Румелиѣ.

Въ Пловдивѣ Българскый-тъ Екзархъ заедно съ петъ владыцы отслужилъ еднѣ поминикъ на покойный-тъ Маѣ-Гехена, дописникъ-тъ на *Дейли Нюсъ*. Г. Методїѣ, Архимандритъ-тъ на Пловдивскый-тъ владыкѣ, казалъ едно трогателно и краснорѣчиво словце върху неощѣнимы-тъ заслугы, конто покойный-тъ е нанесълъ съ перо-то си на Българскый-тъ народъ.

Българи-тъ отъ Тулѣж наразили свои-тъ скърбѣ за смъртъ-тъ на Г. Маѣ-Гехена по телеграфъ-тъ до Редакциѣ-тъ на *Дейли Нюсъ*.

Английскы-тъ вѣстници съдържатъ много писма отъ прїатели-тъ отъ разны народности на Г. Маѣ-Гехена, конто каз-

ватъ че не само Англия и Америка, но цѣла Европа изгубва въ негово-то лице единъ дописникъ, който вынуждъ и навсѣждѣ е говорилъ и писалъ истинн-ж-тж. Той ималъ намѣреніе да издаде една свѣрѣменнѣ исторіѣ на Источны-тѣ работы въ 3 свитѣцы, на коѣто былъ начертанъ вече и съдържаніе-то, но за голѣмъ жалость тя остава сега ненаписана.

Фарз дю Босфоръ казва че Конгресъ-тъ направилъ единъ протоколъ, въ който ся излагатъ условія-та на заниманіе-то на Боснѣ и Херцеговинѣ отъ Австро-Унгарскы-тѣ войски. Австрійскы-тѣ пълномощници опрѣдѣлили време-то на заниманіе-то за три години, но Турскы-тѣ отказали да подпишуть този протоколъ, и въпросъ-тъ былъ още висѣщъ. Контъ Зичи, Австрійскый-тъ Посланникъ, поискалъ отъ Портѣ-тж оттегляніе-то на Турскы-тѣ войски отъ тѣзи области, но още не пріель отговоръ отъ неѣж. Споредъ нѣкои Порта-та щѣла да откаже да ги испраздни.

Въ дипломатическы-тѣ крѣгове ся говори че Австро-Унгарскы-тѣ войски щѣли да влѣзуть въ Боснѣ и Херцеговинѣ къмъ край-тъ на тѣзи седмицѣ или въ начало-то на идущѣ-тж.

Споредъ *Фарз дю Босфоръ* говоряло ся че нѣколко Френскы, Италіанскы и Австрійскы военни кораби щѣли да минуть наскоро Дарданелскый-тъ проливъ и да ся съединять съ Англійскѣ-тж флотѣ въ Мраморно-то море.

Споредъ *Важтѣ* говоряло ся че Конгресъ-тъ рѣшилъ да има една постоянна Европейска Комисія въ Цариградѣ, която да надзирава отблизо тураніе-то въ дѣйствиѣ на Правителственны-тѣ прѣобразованія. Отъ тѣзи Комисіѣ щѣли да зависять и другы комисіѣ, които щѣли да прѣбывають въ по-главны-тѣ градове въ Азіатскѣ Турціѣ. Той не удобрява една подобнѣ наредбѣ.

Споредъ *Важтѣ* възстанници-тѣ въ Критѣ починжли пакъ да ся бѣжтѣ, но Турска-та войска, подкрѣпена отъ нѣколко военны корабы, разбила ги, распрѣнжла ги и завладѣла 5 села.

Споредъ мѣстны-тѣ вѣстницы Албанци-тѣ подали единъ мемоаръ на Портѣ-тж, въ който ѣ явяватъ че тѣ не склоняватъ да ся присѣдинява никаква часть земя отъ Албаніѣ на Черногорѣ или на другѣ Държавѣ.

Споредъ единъ Турскы вѣстникъ Генералъ Скобелевъ заминжлъ за Едрене да прѣгледа едно ново тѣло войскѣ. Той щѣлъ да испрати 8,000 войскѣ противъ възстанници-тѣ на Родопскы-тѣ горы.

Жители-тѣ отъ Батумъ отправили до Конгресъ-тъ едно прошеніе, въ което молятъ пълномощници-тѣ да намѣрятъ друго средство за исплащаніе-то на военно-то обезщетеніе на Руссіѣ, а не да ги присѣдиняватъ на неѣж, защото тѣ быхж прѣдпочели да взмржтѣ съ оржжіе-то въ рѣкѣ нежели да минжтѣ подъ Руско-то Правителство.

Минжлы-тѣ четвъртѣкъ единъ голѣмъ свѣтъ е станжлъ подъ прѣдѣдательство-то на Н. В. Султанъ-тж. Споредъ мѣстны-тѣ вѣстницы той размышлявалъ върху прѣдлагаемо-то въ Конгресъ-тъ занеманіе на Боснѣ и Херцеговинѣ отъ Австрійскы-тѣ войски.

Нѣкои отъ подозрѣны-тѣ лица въ мятежъ-тъ на палатъ-тъ Чераганъ сж ся отуеижили отъ затворъ-тъ. Между тѣзи лица были Чирпанлъ Сандъ Ага, Мачинли Махмудъ Ага, Шлевнели Нури Бей, Нишли Махмудъ Бей, Едирнели Хюсни Бей, Софіялъ Мейзи Ефенди и Самоковли Еминъ Ефенди. Понеже ся доказало че тѣ были невинни, Султанъ-тъ имъ подарилъ по 25 каймета отъ 100 гр.

Отъ пѣкое врѣме насамъ новы войски (кура) ежедневно пристпгать отъ Анадолю въ столицѣ-тж.

Мостъ-тъ на Шейтанджикъ, който ся намира на Варненско-Русчускый-тъ желѣзень пѣтъ, ся поправилъ, и желѣзницѣ-та почнжла да работи между тѣзи два града отъ минжлы-тѣ четвъртѣкъ насамъ.

Тѣзи дни 14 Българскы дѣца, на които родители-тѣ не сж познаты, сж ся отнели отъ Черкезы-тѣ и сж ся испратили въ Пловдивъ.

Князь Ройсѣ, Германскый-тъ Посланникъ въ Цариградѣ, заминжъ въ петѣкъ за Виенѣ, дѣто ще прѣдставлява Германіѣ за напрѣдъ. Контъ Радоленскы ще исплнѣва длѣжности-тѣ му до пристиганіе-то на новы-тѣ посланникъ.

Гръцка-та Патріаршія испратила до Конгресъ-тъ една депутаціѣ да иска да ѣ ся повѣржтѣ мѣнастырскы-тѣ имущества, които Руманско-то Правителство ѣ отнело прѣди нѣколко годны.

Минжла-та сжбота Генералъ Тотлебенъ ся пріель съ приличны-тѣ нему почести на Сераскератъ-тъ отъ Сераскеринъ тѣ Мустафа паша и отъ Гази Османъ паша, мюширанъ-тъ на палатъ-тъ.

Въ Недѣлѣж Князь Лабановъ, Рускый-тъ Посланникъ, посѣтилъ Англійскый-тъ Адмиралъ Хорнби на единъ отъ броняны-тѣ корабы, които ся намиратъ сега при островы-тѣ Прингипо и Халки. Той ся поздравилъ съ изгѣрмѣваніе-то на 7 топа.

Съ прискѣрбіе ся научавамы че въ двѣ села, които ся намиратъ между Едрене и Ямболъ, нѣколко Православни Българи нападнжли на малцинѣ-тж Протестанты Българи въ тѣхъ и ги были злѣ. Между биты-тѣ имало и двѣ жены, отъ които една-та была съблечена гола и принудена да играе отъ нападатели-тѣ. Това скѣрбно приключеніе ся е обнародвало въ мѣстны-тѣ вѣстницы въ твърдѣ прѣувеличенѣ формѣ. Всякой свѣстень Българинъ трѣбва да скѣрби за такыва приключенія, които нарушаватъ права-та на челоѣчество-то, и които прѣпоржчватъ Българи-тѣ прѣдъ образованны-тѣ свѣтъ като единъ невѣротърпимъ и варварскы народъ.

Редакторъ-тъ на *Л. Хералдъ* заминжлъ минжла-та сжбота за Франціѣ и Англіѣ. Той пріель крѣсть отъ Гръцкы-тѣ царъ за дѣто поддѣржалъ странѣ-тж на Гърцы-тѣ.

Споредъ свѣдѣнія-та на *Куріе д'Орліанъ* Сърби-тѣ употрѣбывали всякаквы средства за да накаратъ Българи-тѣ въ окржжія-та на Пиротъ (Шаркюй), Трънъ и Вранѣ да ся обявятъ за Сърбы.

Порта-та позволила на Арменскый-тъ Григоріанскы Патріархъ да пріема и да праща телеграмы съ цифры до Арменскы-тѣ Прѣдставители въ Берлинъ.

ТЕЛЕГРАФИЧЕСКЫ ДЕПЕШЫ.

Віена, 14 Юній. — Южна Българія ще носи име-то *Источна Румелия*. Турскы-тѣ пълномощници силно ся противили на много рѣшенія на Конгресъ-тъ. Всичкы-тѣ пълномощници, съ исключеніе на Турскы-тѣ, пріели нужность-тж за едно вмѣшательство на Австрійѣ въ Боснѣ и Херцеговинѣ.

Берлинъ, 14 Юній. — Конгресъ-тъ, въ днешно-то си засѣданіе, рѣшилъ пай-трудный-тъ въпросъ, който е съставяніе-то на Българско-то Княжество.

За опрѣдѣленіе-то на границы-тѣ на Българіѣ и на Румелиѣ рѣшило ся да ся прибави на военнѣ-тж комисіѣ и една Консулска комисія.

Въ това засѣданіе ся рѣшило още щото Русси-тѣ да испразднѣтъ Румелиѣ въ шесть мѣсецы, а Българіѣ въ деветъ мѣсецы. Слѣдъ оттегляніе-то на Рускы-тѣ войски, едно смѣеено Европейско тѣло войска ще занимае прыврѣменно тѣзи области.

Рѣшило ся още щото сжществующы-тѣ помржшкы условія и търговскы договори въ Турціѣ да бѣдѣтъ приспособимы на Българіѣ и на Румелиѣ.

Берлинъ, 14 Юній. — Конгресъ-тъ рѣшилъ да ся съборять Дунавскы-тѣ крѣпости и онѣзи на Южнѣ Българіѣ.

Руманскы-тѣ прѣдставители подали вчера единъ мемоаръ на Европейскы-тѣ пълномощници.

Віена, 14 Юній. — Споредъ нѣкои мѣстны вѣстницы Босна и Херцеговина щѣли да ся занимають отъ Австрійскы войски вѣтрѣ въ 15 дни.

Лондонъ, 14 Юній. — Споредъ *Таймсъ* Конгресъ-тъ, въ вчерашно-то си засѣданіе, пріель единодушно прѣдложеніе-то на Френскы-тѣ пълномощници, което докарало споразумѣніе между Англійскы-тѣ и Рускы-тѣ, и то было: "Порта-та има право да занимае границы-тѣ на Балканъ-тъ съ колкото войскѣ иска, но исключительно съ редовнѣ войскѣ."

Парижъ, 14 Юній — *Журналъ де Деба* укорява силно дѣло-то на Конгресъ-тъ и Англійскы-тѣ Пълномощници за дѣто оставали Батумъ на Руссіѣ. Той напада и Австрійѣ и казва че граница-та на Балканъ-тъ не е важна, понеже Варна и Софія ся оставатъ на Руссы-тѣ. Българія ще ся прѣдаде на вліаніе-то на Руссы-тѣ и ще прѣдизвика едно движеніе въ Источнѣ Румелиѣ, както Сърбія подигнѣ Боснѣ и Херцеговинѣ. Той сключва като казва че Конгресъ-тъ прави сжщѣ-тж погрѣшкѣ коѣто и Цариградска-та Конференціѣ бѣше направила.

Лондонъ, 14 Юній. — *Морнингъ Постъ* вѣрва че Батумъ ще остане на Турцы-тѣ.

Таймсъ казва че Турскы-тѣ прѣдставители заплашвали да напуснѣтъ Конгресъ-тъ, ако ся разякѣ въ него устѣпваніе земѣ на Гърціѣ.

Дейли Нюзъ казва че Князь Горчаковъ явилъ въ послѣдно-то засѣданіе че не ще участвува вече въ засѣданія-та на Конгресъ-тъ. Контъ Шуваловъ, прочее, става първы-тъ пълномощникъ. Причина-та на това оттегляніе на Горчакова ще е не само лошо-то му здравіе, но и неудобреніе-то му на устѣпкы-тѣ направены отъ Руссіѣ.

Берлинъ, 15 Юній. — Конгресъ-тъ пріель по начало щото Българія да плаща единъ данѣкъ на Портѣ-тж и да поеме часть отъ Турскы-тѣ дѣлгове.

Той рѣшилъ още щото Българія да ся управлява отъ единъ Князь избранъ отъ населеніе-то, пріетъ отъ Портѣ-тж, съ сжгласіе-то на Силы-тѣ и поставень подъ върховенство-то на Портѣ-тж. Румелия ще ся управлява отъ единъ Христіанскы

Управитель, който ще ся назначава и ще ся сваля отъ Портѣ-тж. Автономія-та на тѣзи область не ще бѣде пълна, но тя ще има туземнѣ народнѣ войскѣ.

Увѣрять че Лордъ Бикънсфилдъ е противень да ся даде Батумъ на Руссіѣ.

Лондонъ, 15 Юній. — Увѣрять че Руссіѣ ще иска да ѣ ся повѣрне Бесарабіѣ само до Киліѣ; устѣ-то на Сулинѣ остава на Руманіѣж.

Парижъ, 15 Юній. — Всичкы-тѣ свѣдѣнія отъ Берлинъ прѣдставятъ общо-то споразумѣніе за вѣрно и даватъ надеждѣ че миръ-тъ може да ся подпише окончательно до 15 Юлія (н. к.)

Берлинъ, 15 Юній. — Рускы-тѣ пълномощници прѣдложили Руманскый-тъ Князь Карла за Князь на Българіѣ. Тѣ были подкрѣпени въ това отъ Князь Бисмарка. Конгресъ-тъ не рѣшилъ нищо отъ върху този прѣдмѣтъ.

Берлинъ, 16 Юній. — Князь Горчаковъ въ засѣданіе-то на 14 того, казалъ че Руссіѣ е направила голѣмы устѣпки по причинѣ на силно-то си желаніе за вѣзета новленіе-то на миръ-тъ.

Лордъ Бикънсфилдъ похвалилъ чуждѣ-та на Князь Горчакова и изразилъ надеждѣ да го види да постоянноствува въ тѣзи расположенія.

Берлинъ, 16 Юній. — Българія ще ся наслаждава съ свободѣ-тж на вѣроисповѣданія-та. Источна Румелия ся прѣпознала отъ всички-тѣ Силы; една Европейска комисія ще опрѣдѣли границы-тѣ на тѣзи область.

Разискваніе-то на Гръцкы-тѣ въпросъ ся отложило.

Конгресъ-тъ припозналъ гражданскы-тѣ и политическы-тѣ права и свободны-то упражненіе на вѣроисповѣданіе-то на Еврей-тѣ въ Сърбіѣж.

Той наговарилъ една комисія да учи границы-тѣ на Сърбіѣж.

Берлинъ, 17 Юній. — Въ днешно-то засѣданіе на Конгресъ-тъ, Г. Дели-Янъ Гръцкый-тъ Прѣдставитель, прочелъ единъ мемоаръ, въ който изложили прѣимущества-та които Европа ще има, ако благопріятствува на развитіе-то на Еллиско-то племе, и поискалъ да ся присѣдини Критъ, Ипиръ и Тесалия на Гърціѣж.

Берлинъ, 19 Юній. — Руманскы-тѣ Прѣдставители вржчили днесъ на Конгресъ-тъ единъ подробенъ мемоаръ; Князь Горчаковъ имъ объявилъ четозимемоаръ съ ся разгледа серіозно.

Берлинъ, 19 Юній. — Конгресъ-тъ разисквалъ Бесарабскый-тъ въпросъ въ сжстѣвие-то на Руманскы-тѣ Прѣдставители, и объявилъ че онѣзи часть отъ Бесарабіѣж, която бѣше ся отцѣпила отъ Руссіѣ чрѣзъ Договоръ-тъ на 1856, ще ся повѣрне. Тя ще ся ограничава на 30 падѣ отъ Прутѣ, на Югъ отъ Талверъ и отъ Дунавскый-тъ клонъ на Киліѣж въ сжщо-то врѣме объявилъ че Добрудѣж ся устѣлива на Руманіѣж.

Конгресъ-тъ рѣшилъ отпослѣ, по прѣдложеніе-то на Г. Воддингтона, главнѣ-тъ Френскый Пълномощникъ, да ся даде на Руманіѣж за Юго-Источнѣ границы отъ околность-тж на Силистрѣж на Дунава — безъ да ся включва този градъ дори до Манкаліѣж на Черно-то море включително и този градецъ.

Конгресъ-тъ припозналъ независимостъ тж на Руманіѣж и на Черногорѣж.

Контъ Андраши и Контъ Шуваловъ ся сжгласили за границы-тѣ на Черногорѣж.

Издава ся отъ Американско-то Евангелско Общество.

Редакторъ Т. Л. Байнгтонъ. Въ Американъ-Ханѣ.

Въ Печатницѣ-тж на А. Х. Болдвинъ.